

NAUKA HARMONII

XXXIX

(Ciąg dalszy)

Środki figuracyjne

Środki figuracyjne służą do rytmicznego ożywienia melodycznej linii głosów. Istota i funkcja akordu nie zmienia się przez użycie środków figuracyjnych i układ musi być poprawny po opuszczeniu nut figuracyjnych.

Nuta przetrzymana

Przetrzymanie może być użyte tylko przy połączeniu dwóch akordów, przy czym można przetrzymać jedną z nut pierwszego akordu w obręb następnego akordu, tak iż zajmuje ona tam miejsce nuty akordowej, na którą się rozwiązuje. Składa się więc to zjawisko z trzech faz, z: 1) przygotowania, 2) przetrzymania, 3) rozwiązania. Rozwiązanie może nastąpić przez stopniowe opadanie lub wzniesienie się.

The diagram illustrates the three phases of a suspended note resolution in a two-staff system (treble and bass clef).
 1) **przygotowania**: A chord is shown with a note (G) that will be suspended. A slur is placed over the notes of the first chord.
 2) **przetrzymania**: The suspended note (G) is held over from the first chord into the second chord.
 3) **rozwiązania**: The suspended note (G) moves stepwise down to the next note of the second chord.

Przygotowanie powinno trwać przynajmniej tak długo jak przetrzymanie; przewiązywania nuty krótszej do dłuższej należy więc unikać. Przetrzymanie ma się pojawić na mocnej części taktu i powinno tworzyć interwał dysonujący (septyma lub sekunda) z jedną z nut akordu

This example shows a suspended note resolution where the suspended note creates a dissonant interval (seventh or second) with another note of the second chord. The notation includes a 7th degree symbol and a 2nd degree symbol to indicate the intervals.

Na ogół można powiedzieć, iż zasadniczo przetrzymanie może się odbyć w każdym głosie i bez względu na przewrót akordu. Przetrzymana nuta zajmuje miejsce opóźnionej przez się nuty akordowej, reprezentuje więc właściwie nutę, która po niej następuje

This example shows a suspended note resolution where the suspended note is resolved to the next note of the second chord. The label "tyle co" is placed above the notes to indicate that the resolution is smooth and follows the expected path.

Rozwiązanie następuje z reguły na słabej części taktu lub na relatywnie słabszej w stosunku do przetrzymania. Podczas rozwiązania nuty przetrzymanej może się równocześnie zmienić akord, o ile tylko nuta rozwiązująca jest częścią składową nowego akordu

This example shows a suspended note resolution where the suspended note is resolved to the next note of the second chord, and the chord changes simultaneously. The notation shows the transition from the first chord to the second chord.

W chwili, gdy nuta przetrzymana się rozwiązuje, nie powinien żaden głos przejść ruchem prostym na podwojenie nuty rozwiązującej.

This example shows a suspended note resolution where the suspended note moves directly to the doubling of the resolving note. This is labeled "źle!" (bad!) because it is considered a poor resolution.

Czy opóźnienie jest dobre można stwierdzić, zastępując je właściwą nutą akordową; wówczas wyjdą na jaw ewentualne błędy.

Oczywiście, że przykłady te są błędne, choć tego rodzaju kwinty uchodzą w głosach środkowych, lub między jednym środkowym a sopranem:

Ponad to przez opóźnienie lub rozwiązanie nie śmiały powstać nowe błędy, których w harmonicznym założeniu nie było:

Wyjątkowo może się nuta przetrzymana rozwiązać, zostając w miejscu jako składnik następnego akordu

Przetrzymanie jest pojedyncze, jeżeli przetrzymuje się jedną tylko nutę; lecz może ono być również podwójne, potrójne, poczwórne, o ile równocześnie przetrzymujemy w dwóch, trzech lub czterech głosach.

Przetrzymane nuty cyfruje się (bas cyfrowany) wyrażając przy pomocy cyfr interwał jaki powstaje między basem, a nutą przetrzymaną.

(C. d. n.)